

HUGO!

■ Jak jde čas... ■ Park Stromovka ■ Zpomal u Dvoráku ■ Humpolec cizíma očima ■ Rozhovor s Petrem Machkem ■ Veřejný prostor pro všechny ■ Zdražování poplatků za svoz odpadu ■ Luštění a vtipy



Moudré město

Vážení čtenáři.

Jsme nesmírně rádi, že vám můžeme předložit již třetí vydání občasníku HUGO novin, kde se opět zamýšlíme nad některými aspekty života v našem městě. Věříme, že pro většinu z vás bude zajímavé si přečíst, co všechno se za poslední dva roky v komunální politice pod taktovkou HumpolecGO! podařilo a že nepolevujeme ve snaze prosadit myšlenky našeho programu.

Jedním z našich velkých témat je otázka veřejného prostoru. Je důležitou součástí našeho města a kvalita těchto míst často vypovídá o naší společnosti víc než mnohé ekonomické ukazatele. Uvnitř novin se nad tímto tématem společně zamýšlíme hned v několika článcích. Společně s vámi si klademe otázky, jak zlepšit kvalitu ulic, náměstí, parků i jak vidí naše město návštěvníci.

Přinášíme vám další rozhovor s člověkem, se kterým se můžete ve městě potkat velmi často. A když ne s ním, tak jistě s výsledky jeho práce. Rozhovor pro náš občasník tentokrát poskytl pan Petr Machek, člen zastupitelstva města Humpolec. Podělí se s námi o vzpomínky na realizaci jednoho krásného nápadu, kterým je oživení břehů rybníka Dvorák a popovídáme si, jak to bude se záměrem revitalizace celé zóny pokračovat.

Je správné, že směřování naší společnosti a veřejnou debatu se snaží ovlivňovat nejen politici, veřejně známé osobnosti či představitelé ekonomiky a byznysu, ale též řadoví občané. Většina z nás to jistě vnímá jako součást ideálu demokracie, tedy občanské společnosti. Proto také iniciujeme vrátit do komunální politiky ve městě i věcnou diskusi o celé řadě problémů. A o to konečně jde, o soubor idejí, hledání cest a kompromisů, které vedou ku prospěchu celé společnosti.

Inspirativní čtení a radost z toho, že žijeme v krásném městě přeje za tým HumpolecGO!

● Zuzana Žaloudková



Tiráž

Občasník HuGo. Vydává spolek HumpolecGo!, z. s., Jana Jokla 1818, 396 01 Humpolec

Evidenční číslo novin HUGO!
MK ČR E 23762

Předseda spolku: Mgr. Václav Alenka
E-mail: napady@humpolecgo.cz

3. vydání listopad 2020 nákladem 5 500 výtisků. Do všech domácností města Humpolce zdarma.

Jak jde čas...

Když jsme před dvěma a půl roky dávali dohromady naši kandidátku HumpolecGo!, tušili jsme, že pokud se alespoň někdo z nás dostane do zastupitelstva města, nebude mít vůbec lehkou pozici. Nováčci jsou všeobecně bráni jako někdo, kdo přináší nový vítr, má zájem něco dělat a chuť něco změnit k lepšímu. V momentě, kdy na to ale dojde, se začnou ti stávající bránit a obávat se, aby jim ti noví náhodou nepřerostli přes hlavy. Přitom spolupráce starších a zkušených a mladých a nadšených může přinášet chutné ovoce a zajímavé výsledky.

Přestože jsme nakonec skončili v opozici, v průběhu obou let jsme podpořili převážnou většinu navrhovaných usnesení, tedy zejména těch, která byla přijímána ve prospěch občanů města a byla v souladu s řádnou péčí o majetek města. Obráceně to bohužel už tolik nefungovalo, ale párkrát jsme se svými návrhy přeci jen uspěli. Vloni v červnu jsme navrhli ocenit paní PaedDr. Jindřišku Jirsovou, emeritní pedagožku Gymnázia dr. A. Hrdličky pamětní medailí Dr. Aleše Hrdličky za její nepopíratelný přínos v rovině profesní i občanské. A letos v červnu se podařilo společně přijmout usnesení na základě dvou materiálů předložených zastupiteli HumpolecGO!, týkajících se vyřešení opravy polodru a pokračování revitalizace zóny Dvorák. Protichůdné postoje koalice vůči naší opozici nám nebrání těšit se z toho, že zrekonstruovaný park Stromovka i přes problémy s pořádkem a údržbou každé léto ožil bohatým programem, že se podařilo odložit změnu územního plánu ve prospěch rozšíření pivovaru v centru města, že probíhá výběr dodavatele jednotného vizuálního stylu města i že rekreační zóna u rybníka Dvorák dostala zelenou. Spolupracovali jsme při první Foodmánii i únorovém zabijačkovém hodování. Scházíme se s vámi občany a diskutujeme, co vás trápí, v čem byste potřebovali podpořit a co chcete změnit.

Zajímavé výsledky přináší kampaň Zpomaaal v Humpolci, již jsme chtěli po letošním jaře podpořit místní podnikatele a živnostníky a která se nad očekávání rozběhla napříč celou republikou. Přitom všem hlídáme finance, které chceme vynakládat efektivně a rozumně. Proto se detailně zabýváme průběhy výběrových řízení města a sledujeme, kde se dají prostředky ušetřit. Proto jsme také v minulosti navrhli nová pravidla prodeje pozemků a jejich sjednocení. Do letošního rozpočtu bylo na náš podnět doplněno participativní rozpočtování, kdy se můžete vy občané zapojit do rozhodování, co byste sami chtěli přednostně zrealizovat.

Přáli bychom si, aby naše návrhy koalice v zastupitelstvu města brala jako podněty ke spolupráci a nikoli jako útok a osobnostní střet kdo s koho. Od nepaměti platilo, že spojení i protichůdných postojů přináší synergický efekt, na němž mohou získat všichni. A všichni zde znamená všichni občané Humpolce bez rozdílů.

● tým HumpolecGO!

Park Stromovka



Park Stromovka je jedním z nejnavštěvovanějších míst ve městě Humpolci. Lidé si jej oblíbili zejména v letních měsících, kdy to tu žije. Všichni víme, že v nedávné době prošel celkovou rekonstrukcí, která výrazně zvýšila jeho kvality a rozšířila možnosti jeho využití.

S parkem Stromovka je tradičně spojen festival Letní Platforma Humpolec, který proběhl letos velmi úspěšně již posedmé. Stoupající oblíbenost a zvyšující se návštěvnost jeho akcí však kazí opilí bezdomovci, popíjející víno z plastových lahví, pokřikující vulgarismy přes celý park, pohazující cigaretové nedopalky kolem laviček. Není výjimkou, že močí přímo u „své“ lavičky či nejbližšího stromu. Rána v parku jsou zpestřena probouzejícími se osobami v hracích prvcích dětského hřiště. V průběhu roku se zde pohybují mladí výrostci, kteří poškozují veřejné zařízení parku a demolují integrované dětské herní prvky. Nudu zahání psaním oplzlých zkazek a básniček lihovým fixem na dřevěné obložení centrální kavárny. Tyto situace nejsou řešitelné namátkovou obchůzkou policie ani jejím případným přivoláním. Park „patří všem“, takže vykázat někoho, kdo se nedopouští trestného činu nebo přestupku, bohužel nelze.

Mnoho humpoleckých spoluobčanů se začíná parku vyhýbat, aby nebyli vystaveni těmto nepříjemným setkáním. Přitom je to krásné místo, do

kterého bylo investováno několik desítek milionů korun. Naši zastupitelé HumpolecGO! otevřeli na červnovém zasedání městského zastupitelstva diskuzi, jakým způsobem můžeme být nápomocni vedení města tuto problematiku společně řešit. Jsme si vědomi, že řešení této situace není jednoduché, nicméně k němu můžeme směřovat kombinací několika opatření.

Jednou z možností, jak v parku Stromovka nebo na jiných veřejných prostranstvích města zavést určitá pravidla, je schválení obecně závazné vy-

hlášky, která zakazuje konzumaci alkoholických nápojů na veřejnosti s výjimkou těch zakoupených v prostorách parku. Tento krok je vhodné doplnit službou profesionální bezpečnostní agentury, která bude tato pravidla kontrolovat a vymáhat jejich plnění. Dalším způsobem, jak zvýšit prevenci před drobným vandalismem, je nainstalování kvalitního kamerového systému, který může napomoci k lepší a rychlejší identifikaci vandalů.

Finance, které budou potřeba na profesionální bezpečnostní agenturu a kamerový systém, navrhujeme uhradit z částky určené na participativní rozpočtování. Jsme přesvědčeni, že tyto prostředky tak budou investovány moudře do zlepšení úrovně a ochrany veřejného prostoru, který prošel v roce 2018 celkovou revitalizací. Chápeme, že tato opatření nemusejí být všespásná. Je ale

lepší být proaktivní než pasivně sedět se založenýma rukama a přihlížet devastování krásného místa veřejného prostoru uprostřed města.

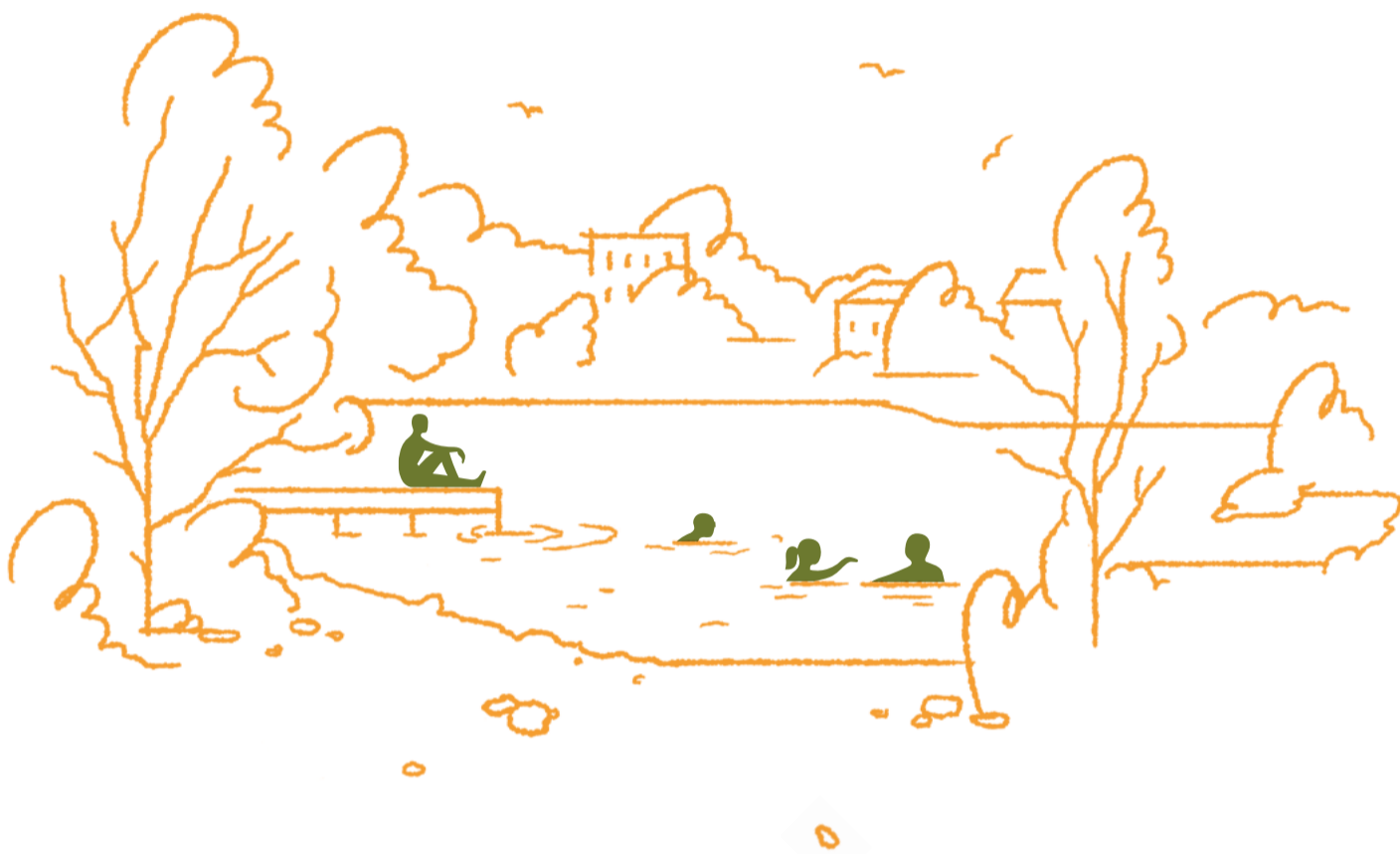
Jak jsme tady zmínili, existuje množství nástrojů, kterými můžeme a musíme udržovat naše

veřejná prostranství v dobrém stavu řadu let a zároveň dávat těmito kroky společnosti jasně najevo, že považujeme za důležité věnovat společným prostorům města dostatečnou pozornost a péči. S každou investicí do rozvoje města a veřejných prostor vznikají další provozní náklady, které zákonitě udržují tyto investice v bezvadné kondici a umožňují jejich dlouhodobé a kvalitní využívání. Starejme se důsledně a zároveň chytře o naše město!

● Petr Machek, Zdeněk Rýzner

Zpomal u Dvoráku

Zpomalte v Humpolci a zajděte k rybníku Dvorák. Čekají tam na vás skutečně nevšední přírodní zážitky, za kterými lidé z ostatních měst musí cestovat do panenských rezervací, kdežto my je máme takřka v centru města. V červnu letošního roku jsme s řadou dobrovolníků z Humpolce rekultivovali jeho přírodní břeh a realizovali první etapu jeho znovuoživení.



Při těchto činnostech jsme byli mile překvapeni náhlou možností pozorovat při lovu vzácně se vyskytujícího ledňáčka říčního, hrdě si vykračující volavku popelavou a zahlédli jsme dokonce i kriticky ohrožený druh želvy bahenní. Již od samého počátku, kdy jsme se s kolegy z našeho sdružení HumpolecGO! začali bavit o možnosti, jak znovu oživit zmiňovaný rybník, jsme věděli, že je zde ukrytý obrovský potenciál. Škoda, že tu dlouho podřimuje za nezájmu politických představitelů našeho města. Naštěstí stále čeká na své znovuoživení.

Vedení města přitom vymýšlí varianty, kde případně zbudovat nový rybník, který by stál mnoho milionů.

Celé to vypadá, že pokud se neutratí 5–10 milionů korun za novou investici, nemá to ten správný sexappeal. Protežovaný záměr města zbudovat nový rybník nevyšel a byl přeplicen soukromníkem. S odstupem času navíc vidíme, že by investované prostředky do těchto pozemků a celé akce městu citelně chyběly. Město tak má díky této „úspoře“ možnost tyto finance proinvestovat v jiných projektech, třeba v místních částech, kde budou smysluplněji využity.

Rádi podpoříme nové projekty pro rozvoj našeho města. Je však velká škoda nevyužít možnosti stávající, přitom efektivně a za nevelkých finančních prostředků. Není umění utrácet obrovské sumy z rozpočtu města. Je naopak umění a ukázka vyspělosti dokázat pořádit za málo peněz hodně muziky. Zároveň se tím pomůže nastínit dlouhodobá vize, jak s dotčeným územím krok po kroku správně pracovat, aby investované prostředky odpovídaly zájmům

a požadavkům obyvatel Humpolce. A nejen s tímto.

Není to tak dávno, co byl Dvorák vyhlášeným koupacím místem v našem městě. Pro milovníky vodních sportů a koupání máme dobrou zprávu. Hygienic-

ko-zdravotní rozbory, které jsme si nechali v průběhu léta dělat, potvrdily, že kvalita vody nebyla v letošním roce úplně nevhodná ke koupání. Jsme proto moc rádi, že se nám podařilo přesvědčit vedení města, že tato lokalita je místem, o které stojí za to se starat.

Dřevěná lehací odpočívadla, dětské pískoviště i „písečná pláž“ s bezpečným vstupem do vody si našly již v prvním roce řady příznivců a milovníků, kteří je hojně využívali. Vyrobili jsme je, zaplatili z vlastních peněz a společně

Není umění utrácet obrovské sumy z rozpočtu města. Je naopak umění a ukázka vyspělosti dokázat pořádit za málo peněz hodně muziky.

Budeme netrpělivě očekávat, jakým směrem se budou odvíjet jednání Komise pro rozvoj města a jak s těmito výstupy Rada města naloží

s dobrovolníky nainstalovali na břeh rybníka pro vaše využití. Zároveň jsme dostali svého závazku zde pravidelně sekat trávu, aby toto místo mělo ještě větší kouzlo a lákalo lidi k pravidelnému pobytu u vody. Po jarních a letních aktivitách jsme nezháleli ani na podzim. Vysekali jsme další část břehu a osázeli jej pestrobarevnými květinami. Můžete tak už v příštím roce přijít obdivovat pohádkový kousek zámecké louky, která nahradila rákosí a pokvete všem pro radost.

Máme další zajímavé nápady a podněty, jakým způsobem rozšířit využitelnost zmiňovaného území pro aktivní i pasivní rekreaci a odpočinek. Doufáme, že nám i v příštím roce město bude nakloněno v tomto záměru pokračovat. Zároveň předpokládáme, že nebudeme muset každý týden na těchto místech trávu sekat my, ale že svůj pozemek začne pravidelně udržovat město.

Věříme, že ti z vás, kteří se zúčastnili letního happeningu „Humpolecký moře“, zjistili, že v této části města je radost posedět, ať již sami nebo s přáteli a zažít si rybník Dvůrák podle své libosti. Přijďte se i příští léto vykoupat nebo si jen tak užít pohled na cca 2,5 ha vodní plochy s nádhernou přírodou v okolí. Čekají tu na vás nevšední setkání se vzácně se vyskytujícími ptáky, plazy či obojživelníky a krásná neobvyklá květena.

Těší nás, že se v letošním roce podařilo na toto území upoutat dostatečnou pozornost. Snad i občané Humpolce včetně politických představitelů začnou pohlížet na tento cíp města s jinou perspektivou a zájmem, který si právem zaslouží. Budeme netrpělivě očekávat, jakým směrem se budou odvíjet jednání Komise pro rozvoj města a jak s těmito výstupy naloží Rada města. Informace o celkovém využití této lokality můžete průběžně sledovat na facebookových stránkách HumpolecGO! Pokud by snad jednání či investice nepřály tomuto záměru, jsme přesvědčeni, že se dá v podobném duchu letošních aktivit pokračovat i v budoucnu.

Závěrem děkujeme všem, kteří nám letos vydatně pomáhali s tímto naším nápadem a jeho přeměnou do reality. Děkujeme místním rybářům za jejich vstřícnost, městu za povolení pozemky rekultivovat a děkujeme těm, kteří tyto aktivity finančně podpořili. V neposlední řadě také děkujeme všem, kteří jste nám přišli pomoci. Bylo to moc fajn a těšíme se, že se opět setkáme v příštím roce u našeho „Humpoleckého moře“ :-)

● Zdeněk Rýzner

Humpolec cizíma očima

”
A tak se k parkování, nedůsledné údržbě a nepořádku přidává otazník nad bezpečností. Takové krásné městečko...
“

Jsem naplavenina.

Nenarodila jsem se v Humpolci, nevyrostala jsem zde, já jsem se coby dospělá přistěhovala. A Humpolec se tak nějak automaticky stal mým domovem. Vzpomínám si i na své první dojmy. Krásná krajina. Tajemná zřícenina hradu nad Humpolcem. A město samotné? Líbil se mi jasně definovaný střed města s Horním a Dolním náměstím, uprostřed s kostelem Sv. Mikuláše. Příjemné městečko vhodné pro normální život, pro rodiny s dětmi.

Od našeho prvního seznámení se toho hodně změnilo a Humpolec zkrásněl. Opravené budovy, ulice, park... Hezké, úhledné. Ale co našemu městu říkají návštěvníci? Líbí se jim?

Tento rok není ve znamení velkého cestování, ale přátelských návštěv. Co Humpolci říkají naši kamarádi?

První dojem je jednoznačný. Líbí se jim u nás. Procházka po městě je nadchne. Nad humpoleckým kulturním životem zůstávají v němém úžasu. A pak jídlo. V Humpolci se vaří zatraceně dobře. A pivo. Vypadá to, že žádná vada na kráse neexistuje.

Po počátečním nadšení objevují přátelé první nedostatky. Začnou jednoduchou otázkou: „Kde mám zaparkovat?“ Na to není jednoduchá odpověď, protože s parkováním v Humpolci tedy opravdu problém je.

A pak následuje: „Park Stromovka je bomba, ale proč ta tráva není posekaná? Uprostřed parku se vytvořila obrovská louže, proč s tím někdo něco nedělá?“ Návštěvu nezajímá, kdo a za co odpovídá, zajímá ji jen výsledek. Květinová rabata jsou tak krásná, z dálky vypadají dokonale, ale zblízka je vidět, že jsou prorostlá plevelem. O majetek je třeba nutno pečovat, to ví každý hospodář.

Městské chodníky. Prorůstá jimi tráva. To je přece také špatně. Starší návštěva má navíc problém s chůzí po humpolecké dlažbě. Stále se dívá pod nohy, kontroluje, kam šlape, bojí se, že upadne. Tato dlažba asi není úplně ideální pro starší spoluobčany. Upřímně, není vhodná ani pro mladší

v botách na vysokém podpatku. Nepořádek. Jeden hodně odpudivý je u Billy na parkovišti. V centru města. „To mi chceš říct, že to nikomu nevadí? Vždyť je to strašný... Dobře, ten bordel nebude asi na pozemku města, ale neříkej mi, že není možné Billu donutit, ať s tím něco dělá...!“

Kontejnery na tříděný odpad. Obyvatelé by třídili, nebo i třídí, ale kam s odpadem, když kontejnery přetékají.

Procházka na Orlík, kolem židovského hřbitova, cestou kolem domků na Rozkoši. A opět, v lese jsou malé nelegální skládky odpadů. „To musí mít obyvatelé těchto domů radost... Teda pokud ten bordel nedělají sami,“ směje se návštěva.

Aha, takže parkování, chybějící údržba, nepořádek. Co ještě přijde?

A je to tady, ve Stromovce: bezdomovci. Sedí na lavičkách, popíjejí, někdy loudí cigarety a peníze. Ano, lidé bez domova jsou velký problém, nejen pro Humpolec. Prolézačky ve Stromovce lákají, ale můžeme dětem dovolit, aby na ně lezly? Jsou čisté? Není v nich něco, co by je mohlo zranit?

„Máte vlastně tady v tom parku hlídače? A neměl by být? Kdo tu dohlíží na pořádek?“

A co psi? Na otázku, proč psi do parku nesmí, nemáme odpověď. Psi jsou řádnými obyvateli města, platíme za ně poplatky. A nadělají rozhodně méně nepořádku než někteří lidé.

Naše návštěvy si v Humpolci užívají kulturních akcí, procházek a toho, že vše je příjemně blízko. Vidíme na nich spokojenost a jsme rádi. Jsme pyšní na město, kde zijeme.

A pak se návštěva zeptá hlasem prozrazujícím obavy:

„Máte tady v ulicích dost videokamer?“

A tak se k parkování, nedůsledné údržbě a nepořádku přidává otazník nad bezpečností.

Takové krásné městečko...

● Věra Davidová

“Nechci, aby historické jádro dál ztrácelo svůj charakter” říká Petr Machek

Zakladatel Platformy Humpolec, dramaturg Divadla Za komínem, architekt a jeden z členů HumpolecGo! v městském zastupitelstvu. Všechny tyto pozice Petr Machek zvládá. Jako zastupitel za HumpolecGo! se zaměřuje zejména na urbanismus a chce prosadit změny do územního plánu Humpolce. „Některé věci v něm bohužel chybí už dlouho. I kvůli tomu ztratila svůj charakter například Panskodomská ulice,” vysvětluje.

Před časem jste představili projekt přírodního koupaliště Dvorák a přichystali akci „Humpolecký moře na rybníku Dvorák”. Tedy jednoduchý piknik se spoustou soutěží a her. Co vás k tomu vedlo?
U celého projektu rekreačního rybníku Dvorák jsme vycházeli hlavně z toho, že v pěší dostupnosti centra takový rybník chybí. Přitom právě Dvorák byl dřív k rekreaci využíván. Navíc jsme ho chtěli mezi lidmi víc zpopularizovat.

Jak vás napadlo uchopit to zrovna takovýmto způsobem?

Byla to vlastně určitá společenská sonda. Chtěli jsme zjistit, jestli je v Humpolci potřeba po vodní ploše, u které by si mohli lidé různými způsoby odpočinout.

A jak to dopadlo? Mají Humpoláci zájem o přírodní koupaliště přímo ve městě?
Určitě ano. Úspěšná totiž byla nejen samotná jednodenní akce, ale také naše dlouhodobější aktivity, které souvisí s úpravou a udržováním části břehu. Konkrétně dřevěná lehátka lidé hojně využívají.

Jaké jsou další plány s projektem na revitalizaci rekreační zóny Dvorák?

V první řadě je třeba říct, že je to běh na dlouhou trať. Potřebná jednání, která by podpořila zlepšení kvality vody, jsou teprve v počátcích. Zároveň to ale nebrání jiné formě odpočinku. Pokud se o okolí rybníka budeme dlouhodobě starat a vylepšovat ho, stane se příjemným místem pro pikniky, relaxaci u vody nebo například pro veslování na loďkách. Možností je spousta.

Nedávno jste také rozjeli kampaň Zpomal v Humpolci. Jaký je její cíl?

Je to celorepubliková kampaň, kterou chceme do Humpolce nasměrovat projíždějící lidi a upozornit je na kvality našeho města. I když Humpolec není známým turistickým lákadlem, má rozhodně co nabídnout. Zároveň tak chceme pomoci místním podnikatelům a živnostníkům.

V poslední době je HumpolecGo! hodně aktivní. Lidé mohli zaznamenat například vaši snahu o vytvoření jednotné vizuální identity Humpolce nebo už zmíněné projekty Zpomal v Humpolci a vytvoření přírodního koupaliště Dvorák. Jaké jsou reakce lidí?

Ve svém okolí vnímám naše aktivity jako vítané. Negativní ohlasy se samozřejmě také objevují, ale řekl bych, že jsou v menšině.

Jsi zakladatelem Platformy Humpolec, která je ve městě už několik let. Jak tě napadlo udělat takový projekt?

Chtěli jsme vytvořit jeviště nebo platformu, kde se budou lidé setkávat. A venku je mnohem větší potenciál pro setkávání lidí než v jakémkoliv vnitřním prostoru. První očekávání jsme ale neměli v podstatě žádná. Chtěli jsme do parku umístit altán a čekat, jestli ho lidé začnou využívat. Věřili jsme, že by mohli platformu využívat aktivní jednotlivci nebo skupiny a sami tam pořádat společenské a kulturní akce. Úplně se to ale neujalo. Proto jsme začali organizovat tříměsíční festival v centru města.

A to už zabodovalo...

Ano, je to tak. Festival jsme už letos pořádali sedmým rokem a návštěvnost stále roste. Nutno dodat, že to není vlivem hvězdného obsazení, na kterém mají svou existenci postavenou komerční festivaly. Je to dané hlavně tím, že se lidé rádi setkávají venku při společenských akcích.

Jsi členem zastupitelstva za HumpolecGo! Zaměřuješ se na nějakou konkrétní oblast?

Jelikož jsem profesí architekt, je mi nejbližší oblast tvorby a rozvoje města z hlediska urbanismu.

Co přesně chceš z hlediska urbanismu ve městě zlepšit?

Rozhodně bych rád, aby v novém územním plánu byly zahrnuté prvky regulace pro historickou část města. Panelová sídliště totiž nechala v historickém jádru Humpolce výraznou stopu a změnila ho celkem k nepoznání. Přesto se zatím nikdo nezapomínal na regulaci pro stavby v historické části města. Mnohdy tak nenávratně mizí další hodnotná místa.

Máš na mysli něco konkrétního?

Například v Panskodomské ulici byly v minulosti zbourané staré domy, které stály na hranici pozemku a tvořily tak historickou stopu ulice. Do té doby totiž byla z obou stran těsně obklopená domy, které vytvářely konkrétní charakter toho místa. Charakter, který tam byl po staletí. Jenže nové domy už stojí uprostřed pozemku a původní charakter ulice je tak nenávratně pryč. A právě takovým případům může zabránit regulace, která stavebníkům například řekne, že dům má stát na hranici pozemku.

Myslíš, že je reálné takovou změnu prosadit?

Reálně to určitě je. Záleží na vedení města, jestli má vůli územní plán takovými prvky doplnit.



↑ Petr Machek

Veřejný prostor pro všechny

Před nějakou dobou připravila Kancelář veřejného prostoru IPR pro Prahu tzv. Manuál tvorby veřejných prostranství. V podstatě jde o jakousi kuchařku, která si klade za cíl ukázat městským organizacím či investorům, jak je možné zvýšit kvalitu ulic, náměstí nebo třeba parků. Podobný dokument má většina světových metropolí již poměrně dlouhou dobu. Například ve Skandinávii mají podobné dokumenty i menší města podobná svou velikostí Humpolci.

Tento manuál se rozhodně nesnaží o žádný dogmatický přístup, nýbrž má sloužit jako základní podklad pro koncepční přístup k veřejným prostranstvím. A právě koncepčnost je to, co mnoha ať už velkým či malým městům chybí. Často se neuvažuje dlouhodobě a v širším kontextu, ale řeší se pouze dané místo bez ohledu na další návaznosti napříč městem, což samozřejmě vede k jakési roztržitosti.

Manuál proto představuje principy, pravidla, doporučení a kritéria tvorby kvalitních veřejných prostranství, která skutečně slouží občanům. Jednotlivé části tohoto manuálu,

který je volně ke stažení na stránkách Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, definují nejen jak by mělo kvalitní veřejné prostranství vypadat, ale také představuje nástroje, které jsou k tomu potřeba. Dokument navíc obsahuje komentáře dvaceti předních odborníků z oblasti architektury a urbanismu, a to jak teoretiků, tak praktických architektů se zkušenostmi s tvorbou veřejných prostranství, kteří působí v Čechách i v zahraničí. Cílem těchto komentářů je doplnit teorii o cenné zkušenosti z praxe. I když je tento manuál zpracován primárně pro Prahu, jeho přínos je velký pro všechna další města u nás, jelikož díky jeho vysoké kvalitě a odbornosti dal základ pro všechny další manuály, které z něj mohou s malými obměnami vycházet.

Kvalita veřejných prostranství je jedním ze základních předpokladů kvality života ve městě a tvoří základní strukturu města, a proto by jim každé moudré město mělo věnovat svou pozornost. Prioritou veřejného prostoru by měla být chuť lidí zde trávit svůj volný čas. Měl by vybízet k procházkám,

posezení i odpočinku. Veřejná prostranství by měla být bezpečná, zdravá, živá, komunikativní a krásná. Tomu je třeba podřídit jak vedení dopravní i technické infrastruktury, tak jednotlivé stavby a stavební celky, což samozřejmě vyžaduje dlouhodobější plánování a jednotnou koncepci v rámci města, která se nemění s každým volebním obdobím, ale přetrvává po několik desítek let, kdy prochází potřebnou revizí.

Zároveň obecným východiskem by měla být strategie jednoduchosti a realizovatelnosti v souvislosti s celkovou architektonickou a funkční koncepcí daného prostoru. Někdy stačí opravdu malé úpravy, které mají ale zásadní dopad na celkovou kvalitu prostoru. Detail, změna dopravního režimu a priorit nebo i „pouhý úklid“. Výjimkou totiž nejsou ani velkolepé projekty, které po dostavbě často ztroskotají na tak potřebné pravidelné údržbě. Moderní města by měla přemýšlet moudře a mít vizi, což je často o mnoho cennější než nákladné realizace.

● Natálie Brzoňová

Zdražování poplatků za svoz odpadu je prohrou pro občany i přírodu



Věděli jste, že v České republice končí téměř polovina komunálního odpadu na skládkách? Je to více než dvojnásobek průměru EU! Nejsme na tom dobře ani v rámci energetického využívání odpadů a podílu recyklace/kompostování. I tady jsme pod průměrem EU.

U nás v Humpolci končí skoro třetina komunálních odpadů města uložením na skládku. Tímto tempem hrozí, že nás skládky brzy obklopí ze všech stran.

Členské státy EU musí snížit skládkování komunálního odpadu do roku 2035 na 10 % nebo méně. To rozhodně není lehký úkol, latka je nastavena hodně vysoko. Čeká nás tak v tomto směru realizovat mnoho opatření a investic.

Nastavený procentuální (nikoliv hmotnostní) limit má však i své nedokonalosti – nemotivuje totiž státy, resp. obyvatele, ke skutečnému snižování produkce odpadu. V rámci cirkulární ekonomiky, kdy je cílem v maximální možné míře vracet suroviny znovu do oběhu, může působit dokonce kontraproduktivně.

Ptáte se proč? Protože státy mohou sáhnout po řekněme jednodušším řešení. Tím je nadměrné spalování odpadů, kdy sice můžeme odpad využít v tom lepším případě alespoň pro produkci energie, ale suroviny již nevracíme zpět do oběhu.

Snižování podílu skládkování by vždy mělo být doplněno opatřeními, která vedou k předcházení vzniku odpadů a snižování jejich produkce. Zde můžeme samozřejmě začít i přímo sami u sebe. Například výběrem elektroniky, kterou je možné v budoucnu opravit. Nebo rovnou počítáme s tím, že ji za pár let vyhodíme a koupíme novou? Přemýšlíme o tom, zda by ještě někdo mohl nosit oblečení, které hodláme vyhodit? A tak podobně.

Aktuální (= historický) stav

Poplatek za svoz netříděného komunálního odpadu byl v Humpolci naposledy navýšen od ledna 2019 o 30 % (na 780 Kč/osobu), což vedlo pouze ke kompenzaci zvyšujících se nákladů na sběr a svoz, avšak plošně zvyšuje

ní poplatků rozhodně není opatřením, které by motivovalo ke snižování tvorby odpadu.

Naše domovy se v dnešní době jen těžko obejdou bez mnoha vstupů a výstupů. Co mají elektrina, teplo, voda či plyn společného? Platbu za skutečně spotřebované množství. Mnohým z nás by připadalo postaveno „na hlavu“, kdyby se energie platily za osobu tzv. kapitační platbou. A přesto jeden výstup z našich domácností – netříděný komunální odpad – historicky právě tímto způsobem hradíme. Takový systém je však absolut-

V Nizozemsku se např. po zavedení poplatků za hmotnost podařilo zredukovat netříděný odpad domácností o téměř 50 %

ně demotivující pro občany, kteří skutečně poctivě odpady třídí, případně i kompostují a zároveň se snaží produkci odpadu celkově minimalizovat.

Budoucnost – inovace pro snížení tvorby odpadu

Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že zavedení platby za hmotnost nebo objem netříděného komunálního odpadu vede k výraznému snížení produkce odpadu, přičemž se nenaplnují obavy, že by se lidé pokoušeli zbavovat odpadů v okolních městech, kde takové poplatky nejsou zavedeny.

Např. v Nizozemsku se po zavedení platby za hmotnost podařilo zredukovat netříděný odpad domácností o téměř 50 % (o 29 % po započítání efektu vyšší míry třídění); u systému založeného na platbě za frek-

venci svozu došlo pak o snížení produkce netříděného odpadu z domácností téměř o 30 %. Ve Švédsku bylo zaznamenáno snížení produkce odpadu z domácností po zavedení platby za hmotnost o 20 %, přičemž tuto redukci nebylo možné vysvětlit navýšením podílu recyklace.

Obecně se v rámci studií a průzkumů ukazuje, že zavedení platby za hmotnost sváženého odpadu přináší lepší výsledky, což se týká redukce produkovaného odpadu. Tento systém je také možné považovat za

nejvíce spravedlivý. Na druhou stranu jsou s ním však logicky spojeny vyšší počáteční náklady na dovybavení svozových vozů technologií vážení sběrných nádob či jejich automatické bezkontaktní identifikace pomocí RFID. Systémy umožňující občanům výběr velikosti/množství sběrných nádob (platba za objem) se většinou používají v kombinaci s možností volby frekvence svozu – přinášejí sice nižší efektivitu, ale zároveň vyžadují nižší počáteční investice. V rámci obou přístupů se pak platí za odvoz netříděného komunálního odpadu, zatímco tříděný odpad a bioodpad jsou zpoplatňovány jen minimálně či vůbec.

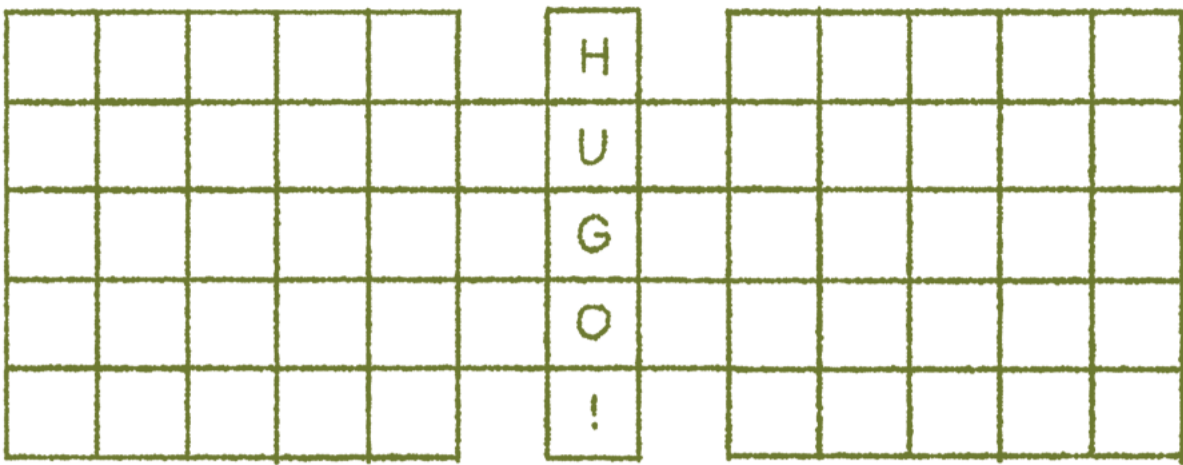
Je jasné, že z Humpolce ze dne na den bohužel národní politiku nezměníme. Nepodaří se nám hned zavést systém zálohování na PET láhve a Al plechovky ani další opatření, která jsou již dávno standardem v zemích, kde se o ochraně životního prostředí a udržitelnosti nejen mluví, ale i koná... Humpolec se ale může při zavádění spravedlivé platby za skutečně vyprodukovaný odpad stát inspirací či přímo vzorem pro další města a ukázat, že je moderním městem, které je schopné udávat směr.

● Lukáš Zahálka

Doplňovačka

Do vodorovných i svislých řádků použij níže uvedená slova tak, aby se vzájemně doplňovala (navazovala na sebe). Slova, která zůstanou nepoužitá, jsou tajenkou.

AKRYL DELTA HUGO! KARLA KLASA KOLNA
KÁNON KRAJE LIANA LOUKA NÁDOR NIKOL
RADEK SENÁT SODÍK SLOVO SOKOL VOLBY

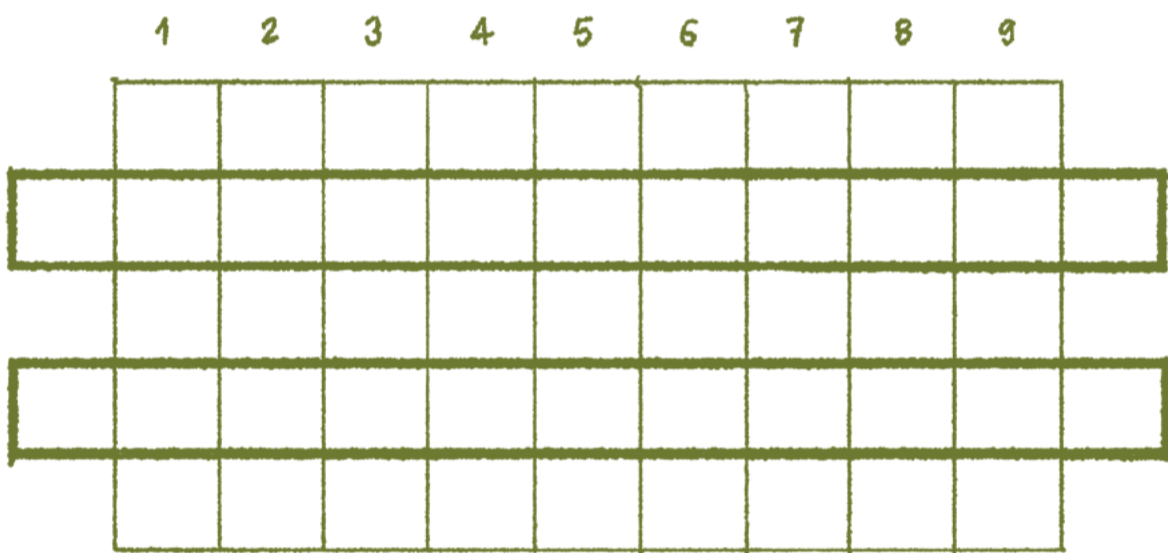


Tajenka: KRAJE SENÁT VOLBY

Plotovka

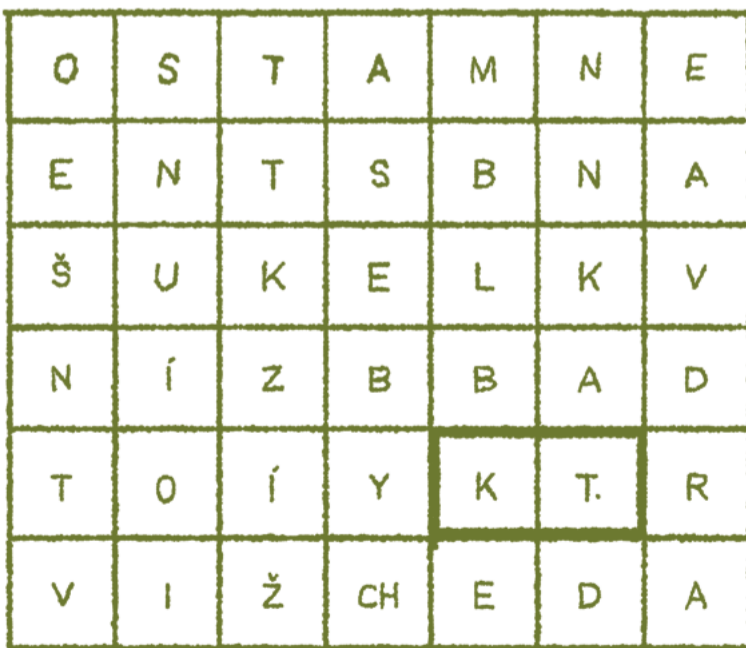
Postupujte dle legendy, tajenka v dlouhých lištách.

- | | | |
|------------------------------------|------------------------|-------------------------|
| 1. Bývalé papírnictví | 4. Lyžařská disciplína | 7. Ten, kdo něco kutí |
| 2. Sladidla | 5. Losovací buben | 8. Plátěná přístřeší |
| 3. Vojenská hodnota pozpátku (A→Ā) | 6. Pornografie | 9. Obchod s módou (I→Y) |



Tajenka: A UŽ JSOU TV PRÁZDNINY
1. Narpa - 2. Cukry - 3. Sarže (obráce-
ně A→Ā) - 4. Sjezd - 5. Osudí - 6. Porno -
7. Kutí - 8. Stany - 9. Butk (I→Y)

Dědek z Vysočiny pozval pana krále – kupředu, levá, pravá, zpátky ni krok! Postupuj jako pan král vždy o jedno políčko (možnost všemi směry). Výchozí a poslední písmeno tajenky je ve vyznačeném rámečku dole.



Tajenka: Tajenka: Kde chybí životní zkušenost, tam se blbne na kvadrát

Na závěr trocha hospodského humoru od dědka z Vysočiny

Cyklista jede po ní cestou a drnčí mu blatník. Potká ho turista a říká: „Kámo, drnčí Ti blatník“. Cyklista: „Cože?“ Turista: „Drnčí Ti blatník!“ Cyklista na to: „Promiň, já Tě vůbec neslyším, drnčí mi blatník!“

Pane doktore, já poslední dobou nějak ztrácím paměť na 3 věci: na jména, na čísla a ...vidíte, na to třetí jsem zapomněl.

Jaký je rozdíl mezi sedmdesátiletým důchodcem a starým autem? - ??? - Vůbec žádný. Oba vyžadují velkou péči a výsledek žádný.

Prispěvatel:
Zdeněk Frantál, 86 let,
Humpolec